

מחון בדיקת ספרי לימוד לבחינת מידת ההדטה, הגלויה והסמויה, המצויה בהם

שם הספר: היסטוריה מקרא ומה שקרה ספר שמואל א		כתה: ה	הוצאה: יד בן צבי
שנת הוצאה: 2005		מהדורה:	שמות הכותבים: יהודית ליפשיץ, ד"ר עודד ליפשיץ
למי מיועד? ממלכתי [בלבד]			
ממד לבדיקה		קריטריונים	תשובות ודוגמאות מילוליות
רשימת הנושאים בהם עוסק הספר		פירוט תוכן העניינים: נושאים מרכזיים ופריטים בתוך כל פרק	[ניתן להעתיק לכאן את תוכן העניינים או לסרוק ולצרף למחון. הקפידו בבקשה על איכות סריקה טובה שתאפשר קריאה וודאו שהקובץ הסרוק נושא את שם הספר במלואו (כולל כתה) כדי למנוע בלבול. תודה]
תכנים ממקורות ¹ יהודיים ו/או הקשרים דתיים		בתוך הטקסט ובתרגול	מספר העמוד, המקור ² , ציטוט והסבר
[כולל התייחסות לאיורים ותמונות ולמסר שהם מעבירים: בנים ובנות; צורת לבוש; כיפה / כיסוי ראש; הפרדה מגדרית ועוד.]			רלוונטיות לנושא / לתחום הדעת
			בנוסף לטקסט המקראי מובאים פירושים ופרשנויות של פרשנים והוגים יהודים מתקופות שונות. ישנם איורים של אבי כץ שנעשו במיוחד לספר (למיטב הבנתי) והם בעיני לא מוצלחים (מצורפות דוגמאות בנספחים).
			לא רלוונטי
			רלוונטי
		לא רלוונטי	
שפה		האם נעשה שימוש בשפה אמונית ³ ?	ניכר נסיון מאד ברור לא להשתמש בשפה אמונית (מלבד זו הקיימת בטקסט המקראי עצמו).
הבחנה		האם ישנה הבחנה בין אמונות, דעות, עמדות ועובדות; הבחנה בין מיתוס למציאות ⁴ ?	הטקסט המקראי מפורש ומנותח בספר הן כסיפור מעשה והן כסיפור היסטורי. וההבחנה ביניהם אינה ברורה. מטרת הספר המוצהרת במבוא: "...לענות על הצורך בלימוד התנ"ך בתפיסה אינטגרטיבית. לימוד בדרך זו בא לסייע לתלמיד להבין את הטקסט המקראי, לאהוב אותו, ולקשור את תקופת המקרא הרחוקה לארץ ישראלועם ישראל בימינו". בעיני הצורך לקשור את התנ"ך לארץ ישראל זו מטרה בעייתית שמובילה בהכרח לקריאת התנ"ך כספר היסטוריה. בספר הלימוד משובצים ממצאים ארכיאולוגיים, מפות, וקטעי מידע הקושרים בין התנ"ך לימינו – למשל בין צבא הקבע שהקים שאול לצה"ל (מצורף בנספח). דוגמה נוספת: בעמוד 100 מספרים על מגילה קדומה שנמצאה במערות קומראן ובה מידע חדש על המלחמה של בני עמון בעיר יבש גלעד. מדובר במגילה שנמצאה וכתוב בה פרק משמואל א שיש

¹ מקור: ספרי המקרא: תורה, תנ"ך; ספר האגדה; תפילה; סידור; מחזור; פיוט; תלמוד; משנה; מדרש; חז"ל; סיפור חסידי; הרמב"ם ועוד
² מקור: ספרי המקרא: תורה, תנ"ך; ספר האגדה; תפילה; סידור; מחזור; פיוט; תלמוד; משנה; מדרש; חז"ל; סיפור חסידי; הרמב"ם ועוד
³ למשל: אלוקים; הקב"ה; תפילה; נס
⁴ למשל: נסים כעובדה קיימת – התרחשו בעבר ומתרחשים כיום; הטבע נוצר ועוצב, כעובדה שאין מערערים עליה, על ידי אלוהים

מחונן בדיקת ספרי לימוד לבחינת מידת ההדטה, הגלויה והסמויה, המצויה בהם

בו פסקה שלמה שאינה מופיעה בתנך שאנחנו מכירים. אין שום הסבר על המגילה ומהם המקורות והזמן אליהם היא שייכת.	
לא במידה מספקת בעיני. ההתייחסות העיקרית אל הטקסט היא כאל מסמך גיאוגרפי היסטורי. אמנם על קיום האל והנסים שלו הספר מספק פרשנות ספרותית ולא דתית, אבל בכל הקשור בפרטים האחרים בסיפור הספר מחזק כעובדות היסטוריות ללא הבעת ספק או הסתייגות זהירה.	רמת השיח המוצע האם הטקסטים והשאלות מאפשרים לתלמיד להטיל ספק? לערער ולהרהר אחר הנאמר? בכל נושא?
לסיכום הבדיקה	
מפריעה לי המטרה ללימודי התנך כפי שהיא מוצהרת ומיושמת בספר. בעיני התנך הוא מסמך יוצא דופן שחשוב לי שילדי ילמדו. אבל לא ככלי לחזק את הזיקה שלנו לארץ ישראל.	מה מפריע לי?
מפריע לי כי אני נגד שימוש בתנ"ך ככלי לחינוך ללאומיות.	מדוע מפריע לי?
אני מציעה לימוד הסיפור המקראי כלימוד של טקסט ספרותי, וכלימוד של תרבות (שהיא חלק משמעותי מהתרבות שלנו).	מה אני מציע במקום? או בנוסף? מה חסר? מה מיותר?
דברים נוספים שלא הוזכרו במחונן וחשוב לדעתי להדגיש:	
התרשמות כללית מהספר – ראוי או לא ראוי בעיני: למרות האמור לעיל הספר הוא ספר לא רע, ניכר שהושקעה בו מחשבה רבה, יש בו הרחבה של היריעה והידע מעבר לטקסט המקראי עצמו. והקריאה של הספר את הטקסט היא קריאה לא דתית. אך (וזוהו אך גדול בעיני) הקריאה היא קריאה לאומית, ובעיני זה בעייתי.	

את המחונן המלא + נספחים [צילומים רלוונטיים] הכניסו בבקשה לתיקייה. הכנסו לקישור שלהלן והעבירו אליו את התיקייה במלואה: **תודה**
<https://drive.google.com/drive/folders/OB1uxMR7MGiZTWVZ4YnhaLW82RGs> ☺☺☺

⁵ נא לצרף מספרי עמודים, ציטוטים ותמונות – ניתן לצרף צילום הדף [אם מצורף בקובץ נפרד – נא וודאו שהקובץ נושא את שם הספר במלואו (כולל כתיבה)]
⁶ למשל: דוגמאות והשוואה לתרבויות אחרות / תיאוריות שונות